

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

*Кафедра бухгалтерського
обліку та аудиту*

ЛІТЕРАТУРА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА
ЗВІТНІСТЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання
економічних спеціальностей

Тернопіль – 2018

Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством» для студентів 2 курсу денної та заочної форм навчання економічних спеціальностей / Укл. Л.І. Марущак. – Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2018. – 35 с.

Укладач: Марущак Леся Іванівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ ім. І.Пулюя

Рецензент: Білоус Ольга Степанівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ ім. І.Пулюя

Методичні вказівки розглянуті та затверджені на засіданні кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Протокол № 2 від 20 вересня 2018 р.

Схвалені засіданням методичної комісії факультету економіки та менеджменту
Протокол № 3 від 17 жовтня 2018 р.

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

1. Обумовленість розвитку бухгалтерського обліку.
2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку.
3. Особливості креативного обліку.
4. Мета, завдання та функції бухгалтерського обліку.
5. Предмет, об'єкти і суб'єкти бухгалтерського обліку.
6. Методичні прийоми бухгалтерського обліку.
7. Облікова політика в бухгалтерському обліку: основи організації та регулювання.

Контрольні питання:

1. В чому полягає єдність теоретичної та методологічної основи бухгалтерського обліку?
2. Які основні етапи розвитку господарського обліку?
3. Які основні відмінності та спільні риси, притаманні різним видам господарського обліку?
4. Чим зумовлені завдання бухгалтерського обліку?
5. Чим обґрунтовуються функції бухгалтерського обліку?
6. Які категорії розкривають зміст поняття «предмет бухгалтерського обліку»?
7. Що слід розуміти під суб'єктом та об'єктом бухгалтерського обліку?
8. Що розуміють під визначеннями «господарський процес» та «господарська операція»?
9. Яка роль обліку в прийнятті управлінських рішень та значення контролю за їх виконанням?
10. Чим відрізняються принципи бухгалтерського обліку на приватних підприємствах та підприємствах з державною формою власності?

Задача 1.

Відомо, що предмет бухгалтерського обліку розкривається через об'єкти, що обліковуються та поділяються на дві групи відповідно до економічного змісту та призначення. Пригадати, що це за групи, та, використовуючи наведені дані, згрупувати їх в таблицю наступної форми:

<i>Назва групи 1</i>	<i>Назва групи 2</i>

Дані для виконання:

Земельні ділянки, процес виробництва, запасні частини, товари, статутний капітал, страхові резерви, процес постачання, довгострокові позики, прибуток від реалізації, нематеріальні активи, витрати на збут, процес придбання.

Задача 2.

Визначити, де застосовуються такі елементи методу бухгалтерського обліку: документування та інвентаризація, оцінка і калькулювання, система рахунків і подвійний запис, баланс і звітність.

Дані для виконання:

- на підставі накладної оприбуткована на склад готова продукція;
- комісія визначила залишок незавершеного виробництва в цеху і склала опис;
- за обліковими цінами оприбутковано паливо, що надійшло від постачальників;
- на рахунках бухгалтерського обліку відображені такі операції: надійшла виручка на поточний рахунок в банку, видана з каси готівка підзвітній особі, видана з каси заробітна плата працівникам фірми;
- за даними рахунку «Виробництво» визначено собівартість готового виробу.

Реферати:

1. Системний підхід до організації та ведення бухгалтерського обліку.
2. Загальна побудова облікового процесу на підприємстві.
3. Етапи розвитку та становлення господарського обліку, його характеристика.
4. Господарські засоби підприємства, їх сутність та класифікація за видами та розміщенням.
5. Господарські засоби підприємства, їх сутність та класифікація за джерелами утворення та призначення.
6. Сутність методу бухгалтерського обліку та характеристика його складових елементів.
7. Предмет і метод бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок.

ТЕМА 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС

1. Бухгалтерський (Звіт про фінансовий стан), його зміст і будова.
2. Структура бухгалтерського балансу.
3. Вплив господарських операцій на зміни в балансі.

Контрольні питання:

1. На які частини поділяється бухгалтерський баланс? Яке їх призначення?
2. Чим пояснюється рівність загальних підсумків по активу і пасиву балансу?
3. Що таке господарська операція?
4. Що таке стаття балансу?

5. Які зміни викликають господарські операції в балансі підприємства?
6. В чому сутність кожного типу змін в балансі?
7. Яке балансове рівняння ви знаєте?
8. Сформулюйте загальні висновки на підставі аналізу змін в балансі під впливом господарських операцій.
9. Як визначити величину власного капіталу підприємства?
10. Як визначити величину активів підприємства?

Задача 1.

1. За наведеними даними скласти баланс підприємства:

Статутний капітал – 360000 грн., основні засоби - 200000 грн., знос основних засобів - 8000 грн., позики банку - 4000 грн., кредиторська заборгованість - 5000 грн., запасні частини - 1000 грн., готова продукція - 2000 грн., дебіторська заборгованість - 500 грн., розрахунки з постачальниками - 8000 грн., розрахунки з оплати праці - 7000 грн., готівка - 50 грн., поточний рахунок в банку - 100000 грн., незавершене виробництво - 4500 грн., прибуток - 6550 грн., матеріали - 95000 грн., розрахунки з бюджетом - 700 грн., розрахунки зі страхування - 800 грн., додатковий капітал - 10000 грн., резервний капітал - 2000 грн.

Задача 2.

ТОВ «Омега» на 01.09.20__ р. має наступні господарські засоби та джерела їх утворення:

№ п/ п	Назва господарських засобів	Сума, грн.
1	Легкові автомобілі	1200000
2	Свердла (термін використання менше 1 року)	2500
3	Готівка в касі	150000
4	Ліцензія на використання програмного забезпечення	94000
5	Сталь листова	52500
6	Будівлі виробничих цехів	2400750
7	Столи письмові	51200
8	Ящики для упаковки готової продукції	23000
9	Шафи конторські	55400
10	Аванс, виданий інженеру на господарські потреби	3000
11	Комп'ютерна техніка	250000
12	Спецодяг (термін використання менше 1 року)	60000
13	Прес	90000
14	Верстати	120800
15	Готова продукція	112000
16	Незавершене будівництво будівлі цеху	315000

Згрупувати господарські засоби за характером участі в господарському процесі та швидкістю їх обігу.

Задача 3.

На основі наведених даних складіть початковий баланс та визначте рахунки, за якими обліковуються статті балансу.

Залишки на рахунках:

Статті балансу	Сума, грн.
Готівка	22100
Векселі отримані	12900
Кошти на чековій книжці	11800
Незавершене виробництво	30000
Сировина	3000
Зобов'язання за послугами отриманими	62000
Довгостроковий кредит банку	45000
Поточний рахунок у банку	1200
Заборгованість покупців за поставлену ГП	65000
Статутний капітал	20000
Заборгованість бюджету з ПДВ	3000
Заборгованість за страхування	12000
Заборгованість працівникам по зарплаті	4000

Задача 4.

Підприємством протягом місяця здійснені наступні операції:

- 1) продані акції власної емісії на суму 20 000 грн. за грошові кошти,
- 2) придбано обладнання на суму 4000 грн. Протягом зазначеного періоду сплачено в оплату заборгованості за обладнання 1000;
- 3) придбані запаси на суму 12 000 грн., на умовах відстрочення платежу;
- 4) сплачена оренда складського приміщення за звітний період 5 000 грн.;
- 5) сплачено страховій компанії послуги зі страхування майна за наступний місяць — 600 грн.;
- 6) надійшли кошти від покупців в оплату заборгованості за готову продукцію, реалізовану в попередньому місяці — 5 500 грн.;
- 7) нарахована амортизація обладнання за поточний місяць.

Необхідно: визначити, які зміни (збільшення або зменшення) викликають зазначені операції в структурі балансу підприємства.

Реферати:

1. Економічний зміст та побудова бухгалтерського балансу як елементу методу бухгалтерського обліку.
2. Баланс як основне джерело економічного аналізу.
3. Порядок оцінки та групування статей бухгалтерського балансу.
4. Основні балансові співвідношення та їх економічний зміст.
5. Вплив типів господарських операцій на бухгалтерський баланс підприємства.
6. Порівняльний аналіз структури балансу у вітчизняній та світовій практиці.
7. Перспективи розвитку теорії бухгалтерського балансу як елементу методу бухгалтерського обліку.

ТЕМА 3. РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС

1. Поняття та призначення рахунків бухгалтерського обліку.
2. Структура Плану рахунків бухгалтерського обліку та суть бухгалтерських проведення.
3. Сутність і призначення синтетичних та аналітичних рахунків.

Контрольні питання:

1. Що таке бухгалтерський рахунок?
2. З яких елементів складається будова рахунка?
3. Що означають терміни «дебет» і «кредит» рахунка?
4. Який порядок визначення сальдо на рахунках бухгалтерського обліку?
5. У чому полягає різниця у визначенні кінцевого сальдо в активних і пасивних рахунках?
6. Як називається рахунок, що немає кінцевого сальдо?
7. В чому полягає контрольне значення методу “подвійний запис”?
8. Яке призначення синтетичного та аналітичного обліку?
9. У чому полягає контрольна функція аналітичного обліку?
10. Яка необхідність у використанні Журналу реєстрації господарських операцій і оборотної відомості?

Задача 1.

Проаналізувати господарські операції, скласти бухгалтерські записи на рахунках, вказати зміст господарської операції за наведеною кореспонденцією рахунків, дати характеристику кореспондуючих рахунків:

1. З поточного рахунку погашена заборгованість підприємства за довгостроковою позикою -151000 грн.
2. Нарахована заробітна плата директору підприємства - 800 грн.
3. Д-т 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» К-т 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».
4. Д-т 92 «Адміністративні витрати» К-т 66 «Розрахунки за виплатами працівникам».

Задача 2.

Вказати кореспонденцію рахунків на підставі наведених господарських операцій:

- а) Нараховано амортизацію основних засобів:
- призначених для ліквідації стихійного лиха - 10000 грн.
 - адміністративного призначення - 4000 грн.
 - призначених для збуту продукції - 6500 грн.

Задача 3.

Розкрити зміст господарських операцій на основі наведеної кореспонденції рахунків:

- 1) Д-т 661 К-т 301 - 5000 грн.
- 2) Д-т 601 К-т 311 - 17000 грн.

Задача 4.

Скласти бухгалтерські проведення на такі операції:

- сплачено постачальникам за товари – 50000 грн.;
- отримано від постачальників товар – 50000 грн.;
- отримано аванс від покупця – 80000 грн.;
- видана заробітна плата працівникам – 40000 грн.;
- сплачено постачальникам за основні засоби – 60000 грн.;
- отримано товари в кредит – 20000 грн.

Задача 5.

Протягом звітнього періоду підприємством здійснено наступні господарські операції:

— випущено і реалізовано 100 акцій на загальну суму 5000 грн., в т.ч. за грошові кошти — 40 000 грн., в обмін на виробничі запаси — 10 000 грн.;

— придбано від постачальника обладнання на суму 30 000 грн., оплата якого здійснена в поточному періоді;

— придбано виробничі запаси на умовах відстрочення платежу на суму 20 000 грн., в т. ч. сплачено грошовими коштами — 10 000 грн., на залишок виписано вексель терміном погашення через 60 днів;

— реалізовано частину запасів на суму 18 000 грн., собівартість яких становить 10 000 грн. на умовах відстрочення платежу;

— сплачено за оренду приміщення 6 000 грн., в т. ч. 2000 грн. — за поточний період, 4000 грн. — за наступний період;

— надійшов аванс від покупців за продукцію, яка буде реалізована в наступному періоді — 15 000 грн.;

— сплачено авансом за виробничі запаси, які будуть отримані в наступному періоді, — 8000 грн.;

— нарахована амортизація обладнання за поточний період 1 000 грн.

Необхідно:

а) відкрити рахунки бухгалтерського обліку та записати в них господарські операції підприємства за звітний період;

б) підрахувати залишки на кінець звітнього періоду, закрити необхідні рахунки. Скласти Баланс (Звіт про фінансовий стан) та Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

Реферати:

1. Класифікація рахунків: історичний аспект.
2. Сутність, структура та побудова рахунків бухгалтерського обліку.

3. Порядок відображення господарських операцій підприємства в системі рахунків бухгалтерського обліку, методика визначення оборотів та сальдо.
4. Сутність, обґрунтування та контрольне значення подвійного запису в бухгалтерському обліку.
5. Сутність синтетичних та аналітичних рахунків, їх взаємозв'язок із субрахунками і порядок їх використання.
6. Сутність, призначення, види та контрольне значення оборотних відомостей підприємства.
7. Позабалансові рахунки та їх характеристика.

ТЕМА 4. ОЦІНЮВАННЯ ТА КАЛЬКУЛЯЦІЯ

1. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку.
2. Оцінка об'єктів обліку.
3. Калькулювання в системі бухгалтерського обліку.
4. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання.

Контрольні питання:

1. Які вимірники застосовуються в бухгалтерському обліку?
2. У чому полягає зміст поняття «вартісне вимірювання»?
3. Яка роль оцінки в бухгалтерському обліку?
4. Які види оцінки ви знаєте?
5. В чому полягає принцип історичної (фактичної) собівартості?
6. Що таке справедлива вартість?
7. Як можна поєднати різні методи оцінки, які передбачені стандартами обліку?
8. Охарактеризуйте групування витрат за статтями калькуляції. Які ще класифікації витрат існують?
9. У чому полягає відмінність понять «оцінка» та «калькуляція»?
10. Які є методи калькулювання собівартості продукції?

Задача 1.

На виробництво 120 кг цвяхів пішло 130 кг заліза, за ціною 8 грн. за 1 кг. За виробництво 100 кг цвяхів робітник отримує 820 грн. Витрати на обслуговування процесу виробництва склали 236 грн., витрати електроенергії – 205 грн., витрати на реалізацію – 185 грн.

Визначте собівартість 1 кг цвяхів, його оптову ціну та роздрібну ціну, якщо фірма очікує отримання прибутку в розмірі 40 %, ПДВ – 20 %, торгова націнка – 20 %.

Задача 2.

Майно магазину «Тканини» становить: 350 грн. готівкою в касі, 120 м тканини, 80 катушок ниток та різних дрібниць на загальну суму 1900 грн. визначте загальну суму активів магазину, якщо відомо, що 1 м тканини коштує 95 грн., 1 катушка ниток – 12 грн.

Задача 3.

Необхідно: скласти калькуляцію собівартості виготовленої продукції на підставі даних для виконання вправи, заповнюючи наступну таблицю:

<i>№ з/п</i>	<i>Статті калькуляції</i>	<i>Витрати разом</i>	<i>Витрати на одиницю продукції</i>

Дані для виконання:

Випущено холодильників — 1100 шт. Витрати за місяць (грн.): матеріали - 4879600, комплектуючі вироби - 3849120, транспортно-заготівельні витрати - 60720, заробітна плата - 418000, відрахування на соціальні заходи від заробітної плати - 154660, загальновиробничі витрати - 314080.

Реферати:

1. Розвиток уявлень про оцінку в бухгалтерському обліку.
2. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку.
3. Значення і сутність бухгалтерської оцінки.
4. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку.
5. Особливості понять «калькуляція» та «калькуляційний облік».
6. Собівартість і ціна: основні відмінності.
7. Перспектива застосування і шляхи подальшого розвитку методів калькуляції.

ТЕМА 5. ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ, ТЕХНІКА І ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

1. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку.
2. Поняття та види інвентаризацій.
3. Облікові реєстри та їх класифікація.
4. Форми бухгалтерського обліку.

Контрольні питання:

1. У чому полягає законодавча основа порядку документального оформлення господарських операцій?
2. Які є вимоги до змісту документів?
3. Який порядок перевірки вхідних документів?
4. Які існують терміни зберігання бухгалтерських документів?
5. Який порядок і терміни проведення інвентаризації?
6. Для чого призначені облікові реєстри?
7. Які є способи виправлення бухгалтерських помилок?
8. Що розуміють під формою бухгалтерського обліку?
9. У чому полягає процедура закриття облікових реєстрів?
10. Хто несе відповідальність за правильність реєстрації інформації?

Задача 1.

З 15 по 19 жовтня 20_ р. до м. Суми відбув у відрядження М.Н. Васильєв.

1. Заповнити видатковий касовий ордер № 383 від 14.10. 20_ р. на виплату готівкою під звіт на відрядження інженеру Васильєву М.Н. у сумі 7000 грн.

2. Заповнити авансовий звіт № 48 від _ .10.20_ р. інженера Васильєва М.Н. за відрядження до м. Суми:

Проїзд Харків – Суми (прибуття згідно квитка 16.10.20_ р.) – 800 грн.

Проїзд Суми – Харків (вибуття 18.10.20_ р.; прибуття згідно квитка 19.10.200_ р.) – 850 грн.

Проживання – 620 грн. за 1 добу _____ .

Добові - _____ .

Всього:

Заповнити прибутковий касовий ордер № 77 від _ .10.20_ р. на повернення залишку підзвітної суми до каси інженером Васильєвим М.Н.

Задача 2.

Нижче наведено деякі первинні документи, якими були оформлені певні господарські операції:

- «Наказ (розпорядження про прийом на роботу)» (типова форма П-1);
- «Табель обліку використання робочого часу та розрахунку заробітної плати» (типова форма П-12);

- «Акт прийняття-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (типова форма № ОЗ-1);
- «Видатковий касовий ордер» (типова форма № КО-2);
- «Прибутковий ордер» (типова форма № М-4);
- «Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів» (типова форма № М-11).

Необхідно: класифікувати кожний документ за такими критеріями:

- а) за призначенням;
- б) за місцем складання;
- в) по порядку складання;
- г) за ступенем автоматизації.

Задача 3.

Визначте, що перевіряється під час інвентаризації грошових коштів у касі:

1. Бланки прибуткових і видаткових касових ордерів.
2. Гроші.
3. Бланки акцій, сертифікатів акцій, облігацій і т.д.
4. Обчислювальна техніка.
5. Поштові марки.
6. Канцелярське приладдя.
7. Путівки в санаторно-курортні заклади.
8. Бланки платіжних відомостей.

Задача 4.

За результатами обов'язкової інвентаризації виробничих запасів, проведеної підприємством перед складанням річної звітності, виявлено наступні розбіжності між фактичними даними бухгалтерського обліку:

Найменування запасів	Ціна, грн	Кількість, кг	
		за даними обліку	за даними інвентаризації
Фарба ПШ-1 червона	30-00	100	110
Фарба ПШ-1 синя	30-20	120	150
Фарба ПШ-1 зелена	30-10	175	160

За рішенням інвентаризаційної комісії нестача відбулася з вини матеріально відповідальної особи.

Необхідно: визначити суму нестачі (надлишку) та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку врегулювання виявлених розбіжностей.

Реферати:

1. Особливості організації документообороту та документопотоків облікового процесу.
2. Документація як спосіб первинного спостереження в бухгалтерському обліку, її значення та роль.
3. Класифікація бухгалтерської документації.
4. Первинні документи, їх призначення та вимоги до оформлення.

5. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів бухгалтерського обліку.
6. Сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку, порядок її проведення на підприємстві.
7. Пріоритетність вибору форми бухгалтерського обліку.

ТЕМА 6. ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

1. Зміст основних засобів та завдання їх обліку.
2. Класифікація та оцінка основних засобів.
3. Облік амортизації основних засобів.
4. Ремонт основних засобів, реконструкція та модернізація.
5. Витрати на утримання і експлуатацію основних засобів.
6. Облік майна в фінансовій та операційній оренді.
7. Особливості обліку нематеріальних активів.

Контрольні питання:

1. В чому полягає зміст поняття «основні засоби» як об'єкта бухгалтерського обліку?
2. За якими ознаками класифікуються основні засоби в обліку?
3. Дайте визначення первісній вартості основних засобів. Які види витрат вона включає?
4. На яку дату проводиться переоцінка основних засобів? Як визначається переоцінена вартість об'єкта?
5. Як відобразити в бухгалтерському обліку надходження основних засобів?
6. Як відобразити в бухгалтерському обліку вибуття основних засобів?
7. Які фактори, враховуються при визначенні строку корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів при нарахуванні амортизації?
8. Які є методи нарахування амортизації, рекомендовані П(С)БО № 7?
9. Які методи застосовують при нарахуванні амортизації нематеріальних активів?
10. Протягом якого терміну нараховується амортизація нематеріального активу?

Задача 1.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку наведені операції та визначити необхідні суми:

Зміст господарської операції	Сума, грн.
1. Відображено дохід від реалізації основних засобів	100 800

2. Відображено податкові зобов'язання щодо ПДВ у складі доходу від реалізації основних засобів	?
3. Відображено списання залишкової вартості реалізованих основних засобів	80 200
4. Відображено списання суми нарахованого зносу реалізованих основних засобів	10 200
5. Віднесено на фінансовий результат:	
▪ дохід від реалізації основних засобів	?
▪ собівартість реалізованих основних засобів	?

Задача 2.

Дані для виконання:

Підприємство придбало ксерокс. Термін корисного використання ксерокса складає 4 роки, первісна вартість — 14000 грн., ліквідаційна вартість — 1200 грн. Протягом терміну корисного використання ксерокса планується зробити кількість копій: за 1-й рік — 40000 шт., за 2-й рік — 30000 шт., за 3-й рік — 25000 шт., за 4-й рік — 20000 шт.

Необхідно: Розрахувати суму амортизації різними методами; обґрунтувати, який з методів необхідно вибрати, якщо підприємство зацікавлене в найкоротший термін замортизувати основні засоби.

Задача 3.

Первісна вартість придбаного у грудні 20_ р. Верстата 80000 грн., термін його корисної експлуатації - 5 років. Очікується, що ліквідаційна вартість верстата становитиме 5000 грн.

Розрахувати щорічну суму амортизації методом зменшення залишкової вартості.

Задача 4.

Підприємство «А» обмінює станок, що був в експлуатації на більш нову модель з доплатою коштами. Залишкова вартість станка 6 тис.грн., первісна вартість – 18 тис.грн., ринкова вартість – 2 тис.грн. Ціна нового станка 15 тис.грн. без ПДВ. В результаті переговорів продавець погодився дати скидку 4 тис.грн. Старий станок підприємство, яке його одержало, передбачає модернізувати і реалізувати.

Визначити первісну вартість нового станка, відобразити операції в обліку покупця та продавця.

Задача 5.

Дані для виконання:

Підприємство придбало устаткування вартістю 16000 грн. (у тому числі ПДВ). Крім того, послуги автотранспортного підприємства за доставку склали 240 грн. (у тому числі ПДВ), послуги спеціалізованої фірми за установку придбаного устаткування та його налагодження — 360 грн. (у тому числі ПДВ).

Необхідно: Визначити первісну вартість об'єкта і відобразити операції в обліку.

Задача 6.

Дані для виконання:

Підприємство передало вантажний автомобіль в операційну оренду. Вартість автомобіля — 6000 грн. Орендна плата за місяць складає 300 грн., у тому числі ПДВ. Амортизація нараховується прямолінійним методом, передбачуваний термін використання об'єкта — 10 років. Підприємство-орендар перерахувало суму орендної плати за рік вперед.

Необхідно: Визначити суму амортизації і відобразити операції в обліку.

Реферати:

1. Економічний зміст основних засобів і завдання їх обліку.
2. Класифікація основних засобів та її роль у побудові обліку.
3. Особливості оцінки основних засобів.
4. Облік витрат на ремонт орендованих основних засобів.
5. Порівняння методів нарахування амортизації основних засобів.
6. Економічний зміст нематеріальних активів і завдання їх обліку.
7. Критична оцінка та пропозиції по вдосконаленню нарахування та обліку амортизації нематеріальних активів.

ТЕМА 7. ОБЛІК ЗАПАСІВ

1. Основи побудови обліку, класифікація та оцінка матеріальних оборотних засобів.
2. Документальне оформлення руху виробничих запасів.
3. Бухгалтерський облік надходження запасів.
4. Бухгалтерський облік вибуття запасів.
5. Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.
6. Оцінка запасів на дату балансу.

Контрольні питання:

1. Які активи належать до виробничих запасів?
2. Які запаси обліковують на позабалансових рахунках?
3. Що являє собою первісна оцінка запасів?
4. Як визначити суму транспортно-заготівельних витрат, що відноситься до запасів, які вибули?
5. За якими оцінками відображається в обліку вибуття запасів?
6. У чому полягає методи списання запасів ФІФО?
7. Що відноситься до браку у виробництві, як брак відображається в обліку?
8. В яких випадках проводиться переоцінка запасів?
9. Що таке чиста вартість реалізації запасів?
10. Як в обліку відображається переоцінка запасів?

Задача 1.

Визначити фактичну собівартість виробничих записів, при їх списанні за методом «ФІФО», використавши наступні дані:

Показники	Одиниця виміру	Кількість	Сума, грн.
1. Залишок на початок місяця	т	10	7000
2. Надійшла перша партія	т	20	16000
3. Надійшла друга партія	т	25	20000
4. Відпущено у виробництво за місяць	т	35	?

Задача 2.

Розрахувати невідомі показники методом ФІФО і середньозваженої собівартості:

Запаси	Кількість одиниць, шт.	Ціна за одиницю, грн.	Вартість, грн.
Залишок на 01.01.20_р.	300	30,00	9000,00
Придбано 10.01.20_р.	100	31,00	3100,00
15.01.20_р.	200	35,00	7000,00
20.01.20_р.	400	38,00	15 200,00
Усього придбано	700	—	25 300,00
Реалізовано 12.01.20_р.	200	?	?
25.01.20_р.	500	?	?
Залишок на 01.02.20_р.	300	?	?

Задача 3.

Розрахувати невідомі показники:

РОЗРАХУНОК РОЗПОДІЛУ ТРАНСПОРТНО-ЗАГОТІВЕЛЬНИХ ВИТРАТ (ТЗВ)

Показники	Вартість запасів за обліковими цінами	ТЗВ	Фактична собівартість запасів
1. Залишок запасів на початок місяця	150 000	12 000	?
2. Придбано запасів за місяць	1 410 000	66 000	?
Разом	?	?	?
3. Середній відсоток ТЗВ	—	?	—
4. Списано запасів	1 380 000	?	?
5. Залишок запасів на кінець місяця	180 000	?	?

Задача 4.

Залишок цегли на складі торгового підприємства на 1 число місяця становив 50 тис. шт., облікова вартість якої 200 грн. за одну тисячу.

Протягом місяця підприємство отримало:

10 числа 20 тис.шт. цегли на суму 4,5 тис.грн.;

15 числа 30 тис.шт. цегли на суму 6,9 тис.грн.;

20 числа 50 тис.шт. цегли на суму 12,0 тис.грн.;

25 числа реалізовано 75 тис.шт. цегли на суму 22,5 тис.грн. з ПДВ. Оплату за товар отримано після його відвантаження.

Зробити бухгалтерські проводки та визначити фінансовий результат при застосуванні різних методів оцінки запасів при вибутті: ФІФО, середньозваженої собівартості. Пояснити, за яких умов доцільним є застосування кожного з цих методів.

Задача 5.

Дані для виконання:

Підприємство придбало виробничі запаси — матеріали вартістю 60000 грн. (з ПДВ), на умовах передоплати. Вартість послуг транспортної організації по доставці матеріалів — 6000 грн. (з ПДВ).

Необхідно: Відобразити операції в обліку.

Задача 6.

Дані для виконання:

Підприємство одержало безоплатно виробничі запаси-МШП на суму 3000 грн. (без ПДВ).

Необхідно: Відобразити облік запасів, одержаних безоплатно.

Задача 7.

Дані для виконання:

За підсумками інвентаризації, проведеної на складі, встановлена нестача матеріалів на суму 5000 грн. у межах норм природного збитку та нестача матеріалів на суму 30000 грн., в якій винен робітник підприємства. Винна особа виявлена.

Необхідно: Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку. Вказати первинні документи, що додаються до бухгалтерського запису.

Реферати:

1. Економічна сутність виробничих запасів.
2. Документальне оформлення операцій з вибуття запасів.
3. Проблеми включення матеріальних активів до оборотних і необоротних.
4. Порядок здійснення інвентаризації незавершеного виробництва.
5. Порівняння методів оцінки запасів.
6. Вплив методу вибуття запасів на фінансовий результат підприємства.
7. Порядок проведення дооцінки та уцінки запасів.

ТЕМА 8. ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

1. Завдання, об'єкти та документальне оформлення обліку готової продукції.
2. Облік витрат на збут.
3. Облік реалізації готової продукції.

Контрольні питання:

1. В чому суть поняття «готова продукція»?
2. Які є види і канали реалізації продукції, реалізаційні ціни і їх регулювання?
3. Якими документами оформляють реалізацію продукції?
4. Якими документами оформляють рух готової продукції?
5. У чому полягає економічний зміст реалізації продукції?
6. Які є завдання і готової продукції?
7. Які є об'єкти обліку готової продукції?
8. Які основні характеристики обліку витрат на збут готової продукції?
9. Як ведеться облік доходів від реалізації запасів?
10. Які особливості обліку готової продукції у бухгалтерії?

Задача 1.

Підприємство реалізувало готову продукцію на загальну суму 36000 грн. з ПДВ. Собівартість готової продукції – 27000 грн. Адміністративні витрати на реалізовану продукцію – 1000 грн. Витрати на збут готової продукції – 200 грн. Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2.

Підприємство здійснює торгівлю товарами поштою на умовах попередньої оплати.

У кінці січня поточного року отримані заяви-замовлення з попередньою оплатою на 2 одиниці товару на суму 300 грн. Продажна ціна одиниці товару – 150 грн. з ПДВ, собівартість – 100 грн., торгівельна надбавка – 50 грн.

У цьому ж місяці замовнику був відправлений товар на повну суму передоплати та перераховано підприємству поштового зв'язку за послуги 4,8 грн. з ПДВ.

У лютому отримані акти на наявність браку у товарах на повідомлення про вручення замовнику 2 одиниць товару. Ціна на товар, внаслідок браку була знижена на 20 % і 60 грн. було перераховано покупцеві.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3.

Дані для виконання:

Підприємству надані транспортні послуги з перевезення готової продукції. На банківський рахунок АТП перерахована оплата в сумі 360 грн. (з ПДВ). Послуги виконані, одержано акт робіт.

Необхідно: Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Реферати:

1. Економічний зміст та значення готової продукції для підприємства.
2. Завдання і об'єкти обліку готової продукції.
3. Порядок документального оформлення оприбуткування готової продукції з виробництва на склад.
4. Оцінка готової продукції та незавершеного виробництва в бухгалтерському обліку.
5. Облік готової продукції на складах і в бухгалтерії.
6. Економічний зміст реалізації готової продукції.
7. Облік витрат на збут готової продукції.

ТЕМА 9. ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ І ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

1. Облік касових операцій.
2. Облік операцій на рахунках у банках.
3. Облік інших грошових коштів.
4. Облік цінних паперів.
5. Облік розрахунків із дебіторами.
6. Облік резерву сумнівних боргів.
7. Облік витрат майбутніх періодів.

Контрольні питання:

1. Який порядок організації розрахунків готівкою діє в Україні?
2. Що таке ліміт каси і як він устанавлюється?
3. Які терміни повернення готівки, взятої під звіт, у касу підприємства?
4. Якими документами оформляються касові операції?
5. Який порядок ведення касової книги?
6. Які обов'язки має касир підприємства?
7. Який діє порядок відкриття рахунків у банку?
8. Які критерії визнання дебіторської заборгованості?
9. Як відрізняється безнадійна й сумнівна дебіторська заборгованість?
10. Чи обов'язково визнавати резерв сумнівних боргів і вести його облік?

Задача 1.

Працівник розрахувався з підприємством-постачальником власними коштами за отриману сировину у сумі 12000 грн. з ПДВ, так як на підприємстві грошей на поточному рахунку не було. Ліміт каси – 1000 грн. у касі наявних грошей 400 грн.

Скласти бухгалтерські проведення до перевірки підприємства податковою службою та після перевірки.

Задача 2.

Підприємство уклало з банком кредитний договір, згідно з яким банк кредитує підприємство шляхом перерахування заборгованості постачальнику у сумі 36 тис.грн. з ПДВ за куплену сировину. Строк погашення кредиту 3 місяці, річний відсоток за кредит - 36 %.

Відобразити в обліку придбання сировини, отримання кредиту та його повернення і сплату відсотків.

Задача 3.

Дані для виконання:

Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах подальшої оплати складає :

- за 2015 р.- 2500000 грн.;
- за 2016 р. – 3100000 грн.;
- за 2017 р. – 3500000 грн.;
- за 2018 р. – 3800000 грн.

Сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що визнана безнадійною, складає:

- за 2015 р.- 3800 грн.;
- за 2016 р. – 7400 грн;
- за 2017 р. – 8200 грн;

Необхідно: Здійснити розрахунок та відобразити нарахування резерву сумнівних боргів, а також списання безнадійної заборгованості в обліку.

Реферати:

1. Документальне забезпечення касових операцій.
2. Вексельні операції в системі розрахунків на підприємстві.
3. Особливості обліку та розрахунків підприємства по валютних операціях.
4. Використання готівкової національної валюти при розрахунках із нерезидентами.
5. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості.
6. Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.
7. Методи визначення резерву сумнівних боргів.

ТЕМА 10. ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

1. Поняття, класифікація та оцінка фінансових інвестицій.
2. Облік поточних фінансових інвестицій.
3. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

Контрольні питання:

1. Які інвестиції вважаються довгостроковими, а які поточними?
2. Як визначається собівартість інвестиції залежно від способу придбання?
3. Який склад первісної вартості фінансової інвестиції?
4. За якими оцінками може оцінюватися фінансова інвестиція на дату балансу?
5. Коли визнається дохід від дивідендів?
6. Як відображаються в обліку поточні фінансові інвестиції за справедливою вартістю?
7. Як відображаються в обліку поточні фінансові інвестиції за собівартістю з урахуванням зменшення корисності?
8. Як визначається амортизаційна собівартість фінансової інвестиції?
9. Як визначається ефективна ставка відсотка?
10. Який порядок обліку фінансових інвестицій за методом участі в капіталі?

Задача 1.

Підприємство «А» у липні 20_ р. придбані акції підприємства «Б» з метою продажу у найближчі 12 місяців. Вартість придбання становить 10000 грн. На дату складання звітності за 9 місяців справедлива вартість інвестицій становила 12000 грн., а на дату складання річної звітності – 9000 грн. У січні наступного року акції продані за 8000 грн.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2.

Дані для виконання:

Фірмі "Альфа" належить 60% акцій заводу ТОВ «Полімерконтейнер», який отримав прибуток у розмірі 360 тис. грн., з них 2,5 тис. грн. – від реалізації товарів фірмі «Альфа». Ці товари ще не реалізовані і знаходяться на складі фірми «Альфа». Прибуток, отриманий заводом, розподілений таким чином: 60 тис. грн. спрямовано на збільшення резервного капіталу, 150 тис. грн. – на виплату дивідендів. Протягом цього періоду завод провів дооцінку власних активів на 26,5 тис. грн.

Необхідно: Визначити вартість фінансових інвестицій, відобразити операції в обліку.

Реферати:

1. Визнання та оцінка фінансових інвестицій, придбаних шляхом обміну на інші активи.
2. Визнання, класифікація та оцінка фінансових інвестицій.
3. Облік поточних фінансових інвестицій.
4. Облік довгострокових фінансових інвестицій.
5. Облік фінансових інвестицій у спільну діяльність.
6. Облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі.
7. Методика визначення та облік суми амортизації та амортизованої собівартості фінансових інвестицій за методом ефективної ставки відсотка.

ТЕМА 11. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

1. Поняття, джерела капіталу та їх класифікація.
2. Облік статутного та пайового капіталу.
3. Облік додаткового капіталу та резервного капіталу.
4. Облік вилученого та неоплаченого капіталу.
5. Облік прибутку.
6. Облік забезпечення майбутніх витрат та платежів.
7. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.

Контрольні питання:

1. Які функції власного капіталу?
2. Які складники власного капіталу?
3. Як відображається сальдо неоплаченого капіталу у фінансовій звітності?
4. За рахунок чого здійснюється збільшення статутного капіталу?
5. За рахунок чого здійснюється зменшення статутного капіталу?
6. Які особливості обліку змін у статутному капіталі державних підприємств?
7. Які особливості обліку змін у статутному капіталі акціонерних товариств?
8. Які особливості обліку змін у статутному капіталі товариств та приватних підприємств?
9. Як відображається сальдо вилученого капіталу у фінансовій звітності?
10. Які напрямки використання прибутку підприємства протягом звітного року?

Задача 1.

Підприємство раніше викупило 1500 власних акцій (номінальна вартість однієї акції – 20 грн.) за загальну суму 36000 грн. 600 акцій анульовано, 400 продано за номіналом в 500 акцій по 18 грн. за одну.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 2.

З ТОВ виходить учасник, доля якого в статутному капіталі 20 %. Його доля викупується іншим учасником. Зареєстрований і сплачений статутний капітал у розмірі 100 тис.грн. Резервний капітал на початок звітного року 25 тис.грн., нерозподілений прибуток минулих років – 60 тис.грн.

Скласти бухгалтерські проведення. Вказати первинні документи, які необхідні для відображення господарських операцій.

Задача 3.

Визначити відповідними літерами операції, які наведені нижче, якщо вони збільшують — «Б», зменшують — «М» або ніяк не впливають — «Н» на суму нерозподіленого прибутку:

- _____ Продаж акцій власної емісії за номінальною вартістю
- _____ Декларування дивідендів учасникам за минулий рік
- _____ Чистий прибуток за рік
- _____ Виплата дивідендів, які були попередньо оголошені
- _____ Зменшення номінальної вартості акцій
- _____ Відрахування до резервного капіталу
- _____ Викуп акцій власної емісії у акціонерів
- _____ Сума збитків за поточний рік
- _____ Дооцінка основних засобів
- _____ Зміна облікової політики підприємства.

Реферати:

1. Поняття та складові власного капіталу.
2. Формування та облік статутного капіталу на підприємствах різних форм власності.
3. Статутний капітал та види вкладів до нього.
4. Порядок формування та використання резервного капіталу.
5. Особливості формування пайового капіталу.
6. Поняття додаткового капіталу та його види.
7. Поняття та облік вилученого капіталу.

ТЕМА 12. ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ І ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

1. Облік кредитів банку та інших позикових коштів.

2. Облік довгострокових і поточних векселів виданих.
3. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з оренди.
4. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.
5. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
6. Облік розрахунків за податками й платежами.

Контрольні питання:

1. Як оцінюються в балансі довгострокові зобов'язання?
2. Як оцінюються в балансі поточні зобов'язання?
3. Дайте визначення забезпечень, як вони визначаються та оцінюються в балансі?
4. Які позики є довгостроковими, як вони обліковуються?
5. Які позики є короткостроковими, як вони обліковуються?
6. Як обліковуються довгострокові векселі, видані постачальникам, підрядникам та іншим кредиторам?
7. Як проводиться облік інших довгострокових зобов'язань?
8. Що може служити забезпеченням по договорах довгострокової позики?
9. Які документи потрібно оформляти для одержання довгострокової позики?
10. У чому полягає сутність кредиторської заборгованості за товари (роботи, послуги) та значення її обліку?

Задача 1.

Підприємство здійснює продаж своєї продукції з гарантією на 1 рік. Майбутні витрати на гарантійний ремонт очікуються у розмірі 4 % від обсягів реалізації. За поточний рік реалізовано продукції на суму 20 000 грн. Фактичні витрати на гарантійний ремонт становили 3080 грн.

Необхідно: Скласти відповідні бухгалтерські записи, які підприємство здійснило протягом поточного року.

Задача 2.

1 березня 2016 року підприємство одержало в банку позику в сумі 300 000 грн. під 14 % річних і терміном погашення через 2 роки. Проценти сплачуються 31 серпня та 1 березня.

Необхідно: Скласти відповідні бухгалтерські записи, які відображають:

- одержання підприємством позики в 2016 році;
- нарахування процентів;
- повернення позики та нарахування процентів у 2018 році.

Задача 3.

Дані для виконання:

Підприємство передало постачальнику за отриману від нього продукцію на суму 40 тис. грн. вексель на суму 50 тис. грн., який воно повинно погасити через 6

місяців.

Необхідно: Визначити суму погашення векселя.

Задача 4.

Дані для виконання:

Підприємство одержало 1.07.2018р. кредит на погашення заборгованості постачальникам у сумі 20000 тис. грн. строком на 3 місяці під 20% річних. Сплата відсотків проводиться щомісячно.

Необхідно: Відобразити в обліку наведені господарські операції.

Реферати:

1. Поняття та класифікація зобов'язань.
2. Особливості оцінки зобов'язань відповідно до П(С)БО.
3. Види поточної кредиторської заборгованості.
4. Сутність кредиторської заборгованості за товари (роботи, послуги) та значення їх в обліку.
5. Облік нарахування та використання забезпечення гарантійних зобов'язань.
6. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
7. Особливості обліку розрахунків за податками й платежами.

ТЕМА 13. ОБЛІК ПРАЦІ, ЇЇ ОПЛАТИ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ

1. Облік особового складу та використання робочого часу.
2. Склад витрат на оплату праці, системи та форми оплати праці.
3. Порядок нарахування заробітної плати, доплат та надбавок.
4. Особливості обліку відпусток.
5. Облік утримань із заробітної плати.
6. Облік нарахувань на заробітну плату.

Контрольні питання:

1. У чому сутність аналітичного обліку розрахунків з працівниками?
2. Як нараховується заробітна плата?
3. Який порядок нарахувань на фонд оплати праці?
4. Який порядок нарахування утримань із заробітної плати?
5. Як розрахувати допомогу з тимчасової непрацездатності?
6. Які особливості синтетичного обліку розрахунків з оплати праці?
7. У чому сутність аналітичного обліку розрахунків з працівниками?
8. Який порядок відображення в обліку розрахунків по відрядженнях?
9. Як відображаються в обліку розрахунки з підзвітними особами?

10. Які первинні документи використовуються при обліку розрахунків з оплати праці?

Задача 1.

Нарахувати заробітну плату, зробити відповідні утримання та визначити суму до видачі.

Робітник 4-го розряду Білоножко К.О. відпрацював за місяць 182 години. Годинна ставка робітника 4-го розряду – 12,15 грн.

Примітка: робітник Білоножко К.О. є членом профспілки.

Задача 2.

Нарахувати заробітну плату, зробити відповідні утримання та визначити суму до видачі.

Бухгалтер Макарчик С.І. має посадовий оклад 6440 грн. Щомісяця із заробітної плати бухгалтера утримується частина раніше виданої позики – 310 грн.

За підсумками роботи та за наказом керівника підприємства бухгалтеру встановлена премія в розмірі 35 % посадового окладу.

Примітка: бухгалтер Макарчик С.І. не є членом профспілки.

Задача 3.

Розрахувати суму відпускних до видачі.

Тривалість відпустки менеджера Кулик О.К. – 24 календарних дні.

За наказом керівника підприємства їй надано додаткову відпустку – 10 календарних днів.

Сума нарахованої заробітної плати за попередні 12 місяців: посадовий оклад – 90 150 грн., виробничі премії – 7960 грн.

Задача 4.

Нарахувати заробітну плату, визначити суми утримань та суму до видачі працівникам ТОВ “Омега”. Відобразити відповідні суми на рахунках бухгалтерського обліку.

Основні працівники та їхні оклади:

- ❖ директор Мазур І.С. – 16600 грн.;
- ❖ бухгалтер Голуб О.І. – 15500 грн.;
- ❖ друкар Коваль С.Н. – 9300 грн.;
- ❖ пакувальник Костенко Н.О. – 7250 грн.;
- ❖ сторож Козак Н.Я. – 6655 грн.

Працівники за сумісництвом та їхні оклади:

- ❖ друкар Боднар Т.Я. – 8880 грн.
- ❖ пакувальник Король В.І. – 6250 грн.

По заяві в цьому місяці бухгалтеру було надано відпустку за свій рахунок на 5-ть днів. Всього за місяць – 22 робочих дні.

Щомісячно із заробітної плати пакувальника Костенко Н.О. утримується частина раніше отриманої позики – 950 грн.

Реферати:

1. Види оплати праці, що включаються в середній заробіток.
2. Види, форми і системи оплати праці.
3. Документальне оформлення і облік використання робочого часу.
4. Завдання і об'єкти обліку оплати праці.
5. Джерела оплати праці персоналу.
6. Зведення і розподіл нарахованої заробітної плати та відрахувань від неї за об'єктами обліку витрат.
7. Контроль за використанням фонду оплати праці.

ТЕМА 14. ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА

1. Поняття витрат у господарській діяльності, їх визнання і класифікація.
2. Облік витрат пов'язаних із операційною діяльністю, що включаються до витрат виробництва.
3. Облік витрат, пов'язаних із операційною діяльністю, що не включаються до с/в продукції, а відносяться до витрат звітного періоду.
4. Облік браку у виробництві.
5. Облік інших витрат звичайної діяльності.

Контрольні питання:

1. Як класифікуються в бухгалтерському обліку витрати підприємства?
2. Які витрати підприємства не визнаються витратами у бухгалтерському обліку?
3. За якими елементами ведеться облік операційних витрат підприємства?
4. З яких витрат складається виробнича собівартість виробництва, на яких рахунках вони обліковуються?
5. Як обліковуються прямі витрати?
6. Як обліковуються загальновиробничі витрати?
7. Як обліковуються адміністративні витрати?
8. Як обліковуються витрати на збут?
9. Як відображається в обліку брак у виробництві?
10. З чого складаються оцінка і облік незавершеного виробництва?

Задача 1.

Визначити фактичну собівартість готової продукції за звітний період, якщо незавершене виробництво на початок періоду – 10000 грн., незавершене виробництво на кінець періоду – 6000 грн., витрати матеріалів за місяць – 12000

грн., транспортно-заготівельні витрати – 1500 грн., загальновиробничі витрати – 5000 грн., адміністративні витрати – 2000 грн., витрати на збут – 10000 грн.

Задача 2.

Підприємством за поточний місяць здійснені наступні витрати на збут: нарахована заробітна плата – 50 тис.грн., витрачено паперу – 1500 грн., списані витрати на зв'язок – 2000 грн., нарахована амортизація по складах готової продукції – 8000 грн., сплачено за рекламні послуги 6000 грн. з ПДВ.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3.

Дані для виконання:

На підприємстві в звітному місяці на виробництво 20 одиниць готової продукції прямі витрати на сировину склали 20000 грн. Амортизація основних засобів, яку можна безпосередньо віднести до певного виду готової продукції, становила 1150 грн. Заробітна плата робітників, безпосередньо зайнятих виробництвом, складала 18000 грн., нарахування на неї — 6570 грн. Для виробництва готової продукції використані куповані напівфабрикати на суму 2000 грн. Змінні загальновиробничі витрати склали 3400грн., розподілені постійні — 1300грн. Незавершеного виробництва на початок місяця підприємство не мало, на кінець місяця згідно з інвентаризацією воно складало 2 одиниці. Підприємством встановлено, що вартість незавершеного виробництва становить 75% прямих витрат на оплату праці з нарахуванням на неї.

Необхідно: Визначити собівартість виробленої продукції

Реферати:

1. Вплив видів діяльності на побудову обліку витрат.
2. Економічний зміст витрат діяльності підприємства.
3. Визначення собівартості продукції за різними методами калькулювання.
4. Особливості розподілу і списання загальновиробничих витрат підприємства.
5. Мінімальні витрати, їх комбінація у різних видах виробництва.
6. Взаємозв'язок між калькуляційними статтями та економічними елементами.
7. Облік витрат за економічними елементами.

ТЕМА 15. ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

1. Поняття, класифікація та нормативно-правове забезпечення обліку

доходів.

2. Облік та визнання доходів від звичайної діяльності.
3. Облік та визнання доходів від надзвичайної діяльності.
4. Порядок формування фінансових результатів діяльності підприємства і відображення їх в обліку.

Контрольні питання:

1. Які критерії визнання доходів згідно з П(С)БО15?
2. Як у бухгалтерському обліку відображають доходи від реалізації продукції, робіт, послуг, товарів?
3. Який порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг на підставі вивчення виконаної роботи?
4. Який порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг шляхом визначення питомої ваги обсягу послуг, наданих на визначену дату, у загальному обсязі послуг, що повинні бути надані?
5. Як проводиться бухгалтерський облік відстрочених податкових активів і зобов'язань?
6. Як здійснюється бухгалтерський облік фінансових результатів?
7. Як проводиться облік інших операційних доходів?
8. Як здійснюється бухгалтерський облік доходів від надзвичайних подій?
9. Як проводиться бухгалтерський облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків)?

Задача 1.

Дані для виконання:

Автотранспортне підприємство надає послуги з перевезення пасажирів за маршрутами приміського сполучення. Виручка від реалізації послуг з перевезення становить 76000 грн., у тому числі страховий збір — 7600грн. Вартість квитків склала 68400 грн. (у тому числі ПДВ — 11400 грн.).

Необхідно: Відобразити господарську операцію на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 2.

За даними балансу підприємства на 30.11.20__ р. та 31.12.20__ р. залишки на відповідних рахунках бухгалтерського обліку наведені нижче:

	На 30.11.20__ р.	На 30.11.20__ р.
Розрахунки з покупцями та замовниками, грн.	10 000	3000
Витрати майбутніх періодів (сплачена авансом орендна плата)	5000	7500
Товари	7000	6000

Розрахунки з постачальниками та підрядчиками (заборгованість за одержані товари)	12 000	15 000
Розрахунки з оплати праці	5000	3000

Відомо також, що підприємство використовує постійну систему обліку, а реалізація покупцям за поточний місяць проводилась на умовах відстрочення терміну платежу. За даними синтетичного обліку відома наступна інформація про рух грошових коштів на підприємстві:

- одержано від покупців в погашення заборгованості за реалізовані товари — 80 000 грн.;
- сплачено орендні платежі за наступний період — 5000 грн.;
- сплачено постачальникам за одержані товари — 60 000 грн.;
- виплачена заробітна плата за поточний період — 10 000 грн.

Необхідно: Визначити за грудень 20__ р.:

- дохід від реалізації товарів;
- собівартість реалізованих товарів;
- витрати на оренду за поточний місяць;
- витрати на оплату праці за поточний місяць.

Скласти за операціями відповідні бухгалтерські записи.

Реферати:

1. Поняття та основні критерії визнання доходів.
2. Класифікація доходів в бухгалтерському обліку.
3. Види оцінок доходів.
4. Поняття та порядок формування фінансових результатів.
5. Умови визнання доходу від реалізації продукції, товарів, інших активів.
6. Умови визнання доходу від надання послуг та оцінка ступеня завершеності операцій.
7. Умови визнання доходу за операціями з цільового фінансування.

ТЕМА 16. ПОЗАБАЛАНСОВИЙ ОБЛІК

1. Призначення позабалансового обліку.
2. Позабалансовий облік необоротних активів та запасів.
3. Позабалансовий облік зобов'язань.
4. Позабалансовий облік амортизаційних відрахувань.

Контрольні питання:

1. Як класифікують позабалансові рахунки?
2. Чи відображається інформація, що накопичується на позабалансових рахунках?

3. У чому полягає позабалансовий облік амортизаційних відрахувань?
4. Як ведеться облік бланків суворої звітності?
5. За якою вартістю обліковуються бланки суворого обліку на позабалансових рахунках?
6. У якому фінансовому звіті розкривається інформація, що накопичується на позабалансових рахунках?
7. Чи є обов'язковим ведення позабалансових рахунків?
8. Скільки позабалансових рахунків передбачено загальним планом рахунків бухгалтерського обліку?
9. Чи вся інформація, що накопичується на позабалансових рахунках, відображається у звітності підприємства?
10. Яке призначення позабалансового обліку?

Задача 1.

Підприємство отримало в операційну оренду автомобіль. Вартість автомобіля, що відображена у акті на передачу автомобіля – 300 тис. грн.

Відобразити в обліку отримання автомобіля в операційну оренду та повернення його орендодавцю по завершенні строку операційної оренди.

Задача 2.

Підприємством прийняте устаткування для монтажу вартістю 50000 грн. Через місяць устаткування змонтоване і передане замовнику.

Скласти бухгалтерські проведення.

Задача 3.

Підприємство отримало у банку кредит у сумі 100000 грн. під заставу автомобіля, первісна вартість якого 600000 грн., знос – 150000 грн. Через півроку повернено кредит та відсотки у сумі 10000 грн.

Скласти бухгалтерські проведення.

Реферати:

1. Поняття та призначення позабалансового обліку.
2. Суть позабалансового обліку необоротних активів та запасів.
3. Зміст позабалансового обліку зобов'язань.
4. Позабалансовий облік амортизаційних відрахувань.

ТЕМА 17. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

1. Поняття та значення звітності та вимоги до неї.
2. Види звітності, основні її показники.
3. Порядок складання і подання бухгалтерської звітності.

Контрольні питання:

1. Яка роль та значення звітності в умовах ринкової економіки в управлінні господарством?
2. Які вимоги, що ставляться перед звітністю?
3. Який склад та елементи поточної та річної фінансової звітності?
4. З дотриманням яких принципів формується фінансова звітність підприємств?
5. Який порядок подання квартальної фінансової звітності?
6. Яка мета складання та структура бухгалтерського фінансового звіту «Баланс»?
7. Яка структура і форма Звіту про фінансові результати?
8. У чому полягає мета складання та структура Звіту про рух грошових коштів?
9. У чому полягає мета складання та структура Звіту про власний капітал?
10. Який порядок складання консолідованої фінансової звітності?

Задача 1.

Нижче наведені операції підприємства на кінець звітного року:

- а) Одержано грошових коштів за звітний рік:
 - від постачальників — 360 000 грн.;
 - внесків засновників — 100 000 грн.;
 - короткострокова банківська позика — 100 000 грн.
- б) Витрати грошових коштів за звітний рік:
 - придбані запаси — 300 000 грн.;
 - орендна плата — 15 000 грн.;
 - заробітна плата — 30 000 грн.;
 - комунальні послуги — 5000 грн.;
 - послуги зі страхування майна — 3000 грн.;
 - придбано обладнання та меблі — 40 000 грн.
- в) Банківська позика була одержана 31 березня терміном на 1 рік зі сплатою 12 % річних.
- г) Обладнання та меблі були придбані 3 січня. Корисний термін використання визначено — 10 років без ліквідаційної вартості, метод нарахування амортизації було визначено прямолінійний.
- д) Залишки запасів на кінець року становили 100 000 грн.
- є) Залишок заборгованості на кінець періоду становив:
 - постачальникам — 20 000 грн.;
 - комунальним службам — 1000 грн.
- ж) Орендна плата становить 1000 грн. в місяць. На початок року оренда за 4 місяці була сплачена авансом.

Необхідно: Підготувати Баланс на 31.12.20__ р. та Звіт про фінансові результати за поточний рік.

Задача 2.

У ході внутрішньої перевірки діяльності за поточний рік працівниками бухгалтерії були виявлені операції, які, на їх думку, відображені у фінансовому обліку неправильно;

1) Страхувий поліс зі страхування приміщення підприємства, терміном дії на 3 роки, було придбано 1 січня за 3000 грн. Загальна сума була відображена за дебетом рахунку 92 «Адміністративні витрати».

2) Підприємство одержало 1000 грн. авансу за продукцію, яка буде відвантажена в наступному році і віднесена в кредит рахунка 70 «Доходи від реалізації».

3) У Балансі підприємства відсутня дебіторська заборгованість за продукцію. За результатами звірки заборгованості з покупцем було виявлено, що через втрату первинного документа дебіторська заборгованість за відвантажену продукцію існує в сумі 750 грн. Виникнення заборгованості у фінансовому обліку не відображалось.

4) 1 жовтня була взята короткострокова позика в банку в сумі 20 000 грн. Сплата відсотків у розмірі 12 % та суми позики повинна бути здійснена 30 вересня наступного року. Нарахування процентів у фінансовому обліку не відображалось.

Прибуток до врахування зазначених операцій було визначено в сумі 30 000 грн.

Необхідно: Визначити суму прибутку, яка має бути відображена у фінансовій звітності підприємства.

Реферати:

1. Сутність та призначення звітності підприємства.
2. Класифікація видів бухгалтерської звітності.
3. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.

Рекомендована література з дисципліни «Бухгалтерський облік та звітність в управлінні підприємством»

Основна література:

1. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 184 с.
2. Блакита Г.В. Бухгалтерський облік: Практикум. / Г.В. Блакита, Н.О.Ромашевська – К.: ЦУЛ, 2010. – 152 с.
3. Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський фінансовий облік : Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутинця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2009. -912 с.
4. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: Навч. пос. / Ю.А. Верига / за заг. ред. Вериги Ю. А. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 396 с.
5. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : Навчально-практичний посібник / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна. К.: Центр учбової літератури, 2010. - 536 с.
6. Волкова І.А. Фінансовий облік-2: Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / І.А. Волкова. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 224 с
7. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для вчз / Ю. Г. Кім ; М-во освіти і науки України. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 600 с.
8. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік :Підручник / О.В. Лишиленко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2009. – 670 с.
9. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку: щодо заповнення форм фінансової звітності, перевірки порівнянності показників фінансової звітності, облікової політики підприємства : практич. посібник / [упоряд. Безверхий К. В.]. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 76 с.
10. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) : практич. посібник / [упоряд. Безверхий К. В.]. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 226 с.
11. Орлова В.К. Фінансовий облік. Навч. посібник. / За ред. В. К. Орлової, М. С. Орлів, С. В. Хоми. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с.
12. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / В.Й. Плиса, З.П. Плиса. – К.: Каравела, 2010.– 480 с.
13. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку / [відп. за вип. О. В. Діордійчук]. - К. : Алерта, 2015. - 304 с.
14. Скирпан О.П. Фінансовий облік: Навчальний посібник / О.П. Скирпан, М.С. Палюх. –л Т.: ТНЕУ, 2008. - 407 с. -

15. Струк Н.С. Облікова система ділового партнерства підприємств України. Монографія / Н.С. Струк – Львів : Видавничий центр Львівського національного університету ім. І.Франка, 2010. – 542 с.
16. Управління ресурсами і витратами: Навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. Іванюти С.М. — К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 320 с.
17. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. Я. Микитюк [та ін.]. – К. : Хай-Тек Прес, 2011. – 542 с.
18. Хом'як Р.Л. Контроль і ревізія: Навчальний посібник/ Р.Л. Хом'як, Н.С. Станасюк. – Львів: Магнолія. – 2011. – 315 с.
19. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник / В.Г. Швець. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006. — 447 с.

Додаткова література:

1. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. - К. : ЦУЛ, 2015. - 570 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Альфа і омега бухгалтерського обліку: Монографія / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. - Житомир: ПП «РУТА». 2007. - 328 с.
3. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник з виконання практичних завдань / За редакцією І.І. Сахарцевої К.: Кондор, 2005. – 556 с.
4. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч. посіб. / Л. М. Янчева, А. П. Грінько, І. В. Нестеренко. - Х. : ХДУХТ, 2013. - 306 с.
5. Верига Ю. А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навч. посіб. / Ю. А. Верига. - К. : ЦУЛ, 2014. - 264 с.
6. Ганін В. І. Теоретичні основи бухгалтерського обліку: Навчальний посібник / В. І. Ганін, Т. В. Синиця. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.
7. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія / С. Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
8. Жадько К. С. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях. Навч. пос. / К. С. Жадько, В. В. Семенюта, Л. Ш. Олійник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 112 с.
9. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: Навчальний посібник / Круш П. В., Клименко О. В., Подвігіна В. І., Гулевич В. О. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
10. Лишиленко А.В. Бухгалтерский учет: Учебник / А.В. Лишиленко. - 3-е изд. перед. и . доп. — К.: Центр учебной литературы, 2011. — 736с.
11. Лень В. С. Бухгалтерський облік у галузях економіки : підручник / В. С. Лень, В. В. Гливенко. - Чернігів : Десна Поліграф, 2013. – 437 с.
12. Мисака Г. В. Бухгалтерський облік. Навч. пос. / Г. В. Мисака, В. М. Шарманська. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
13. Облікова політика підприємства : навч. посібник для внз / Ю. А. Верига [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Полтав. ун-т економіки і торгівлі. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 312 с.
14. Орлова В. К. Основи бухгалтерського обліку / В. К. Орлова. - 2-ге видання перероблене та доповнене: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури. - 2008. – 296 с.
15. Облікова політика Навч. посіб. / В.М. Савченко, О.В. Пальчук, Л.В. Саловська та ін.; за ред. Г.М. Давидова. — К.: Знання, 2010. — 479 с.
16. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська. - К. : ЦУЛ, 2013. - 688 с.
17. Сльозко Т. М. Організація обліку: Навч. пос. / Т. М. Сльозко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
18. Швець В. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні: Монографія / Володимир Швець. Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 2010. – 448 с.

